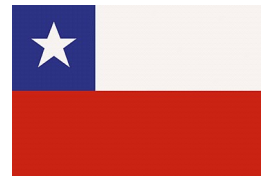

Souhrnná teritoriální informace:

Chile

Zastupitelský úřad 22. 5. 2023 21:45

Chile je vyspělou demokratickou zemí a členem OECD. Chile je 42. ekonomikou světa a 6. největší ekonomikou v regionu Latinské Ameriky (dle hodnoty HDP). Ekonomiku tvoří 60% služby, 36,7% průmysl včetně těžebního, 3,2% zemědělství. V rámci regionu má stabilní makroekonomiku, nízkou míru zadluženosti a nezávislé instituce jako soudy a centrální banku. Jedná se o otevřenou tržní ekonomiku s nízkým podílem místní výroby. Země má uzavřeno více než 30 obchodních dohod zajišťujících přístup na trhy představující téměř 90% světového HDP. Největšími obchodními partnery jsou ČR, USA, EU. Nejvýznamnějšími exportními artikly jsou nerostné suroviny a zemědělské produkty. Největším zahraničním investorem je EU.

Od roku 2021 probíhá příprava nové ústavy, jejíž první navržený text byl odmítnut v referendu v září 2022. V květnových volbách do nové Ústavodárné rady zcela propadli kandidáti levice. Naopak výrazně uspěli kandidáti extrémní pravice. Jedná se o drastický obrat oproti volbám v květnu 2022 do původního Ústavodárného shromáždění, kde dominovala krajní levice a nezávislí kandidáti. Zemi v letošním roce tedy čeká dokončení jednání o textu nové ústavy a další celonárodní referendum prosinci 2023. Předpokládá se, že jednání o nové ústavě budou velmi intenzivní ohledně sociálních požadavků, které společnost požadovala během celonárodních protestů v roce 2019. Otázkou zůstává zdali a případně jak budou ovlivněny vlastnické vztahy, liberální nastavení ekonomiky či administrativní uspořádání země.

České investice směřují v Chile především do energetického a potravinářského sektoru. Mezi perspektivní obory ekonomické spolupráce patří: důlní, těžební a ropný průmysl, energetický průmysl, ICT, vodohospodářský a dopravní průmysl, zdravotnický a farmaceutický průmysl.

Základní údaje	
Hlavní město	Santiago de Chile
Počet obyvatel	19,49 mil.
Jazyk	španělština
Náboženství	římskokatolické (67 %), protestantské (15 %), judaismus
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Gabriel Boric
Hlava vlády	Gabriel Boric
Název měny	chilské peso (CLP)
Cestování	
Časový posun	-6 hod. v létě, -4 hod. v zimě
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavel Bechný
Ekonomický úsek	Ing. Petra Nostas Arias, CEMS MIM
Konzulární úsek	Mgr. Dita Kubíková
CzechTrade	Ing. Jiří Jílek
Czechinvest	ne
Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	300,10
Hospodářský růst (%)	2,80
Inflace (%)	11,64
Nezaměstnanost (%)	7,86

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Chilská republika (República de Chile), zkráceně Chile, je republikou s prezidentským systémem a veškerá exekutivní moc tedy leží v rukou prezidenta, který jmenuje svoji vládu, má rozsáhlé pravomoci a je zároveň i hlavou státu. Jeho funkční období trvá 4 roky a je volen přímo. Od roku 2021 je prezidentem bývalý studentský lídr, nyní 37letý politik Gabriel Boric.

Území Chile je rozděleno do 16 administrativních regionů. Hlavním městem je Santiago de Chile, které má zhruba 8 milionů obyvatel a je zároveň centrem Metropolitního regionu. Pořadí regionů geograficky seřazených od severu k jihu je následující: Arica y Parinacota, Tarapacá, Antofagasta, Atacama, Coquimbo, Valparaíso, Metropolitní region Santiago, Libertador General Bernardo O'Higgins, Maule, Ñuble, BioBío, La Araucanía, Los Ríos, Los Lagos, Aysén del General Carlos Ibáñez del Campo a Chilská Antarktida. Každý region má svého guvernéra.

Zákonodárnou moc představuje parlament, tvořený poslaneckou sněmovnou a senátem.

V zemi stále platí Ústava přijatá v roce 1981, tedy ještě za Pinochetova režimu, ovšem několikrát upravovaná. V důsledku násilných sociálních nepokojů, které vypukly koncem roku 2019, při nichž občané požadovali lepší sociální podmínky, se uskutečnilo v říjnu 2020 referendum, v němž si Chileané odhlasovali sepsání nové ústavy. Nová ústava má změnit legislativní priority zajištěním implementace nových zákonů a financováním nové a odpovědné sociální agendy. První návrh vypracovaný zvoleným Ústavodárným shromážděním byl veřejností odmítnut v referendu v září 2022. Novou ústavu v současnosti sepisuje v pořadí druhý zvolený orgán, Ústavodárná rada, ve spolupráci s Komisí expertů a Technickou komisí. Tento návrh bude předložen ke schválení v dalším celonárodním referendu v prosinci 2023. Dalšími tématy, která budou hýbat chilskou politickou scénou v roce 2023, jsou důchodová reforma, daňová reforma, zdanění těžby a vytvoření státní společnosti pro těžbu lithia. Vláda se také bude snažit zavést přísnější bezpečnostní politiku k řešení nárůstu kriminality.

Složení vlády k 1. 6. 2023:

- 1 Gabriel Boric - prezident a předseda vlády
- 1 Carolina Tohá (PPD) - ministryně vnitra
- 1 Alberto van Klaveren (nez.) - ministr zahraničních věcí
- 1 Maya Fernández (PS) - ministryně obrany
- 1 Mario Marcel (nez.) - ministr financí
- 1 Álvaro Elizalde (PS) - ministr – vedoucí Prezidentské kanceláře
- 1 Camila Vallejo (PC) - ministryně – vedoucí Úřadu vlády
- 1 Nicolás Grau (CS) - ministr hospodářství
- 1 Giorgio Jackson (RD) - ministr sociálního rozvoje
- 1 Marco Ávila (RD) - ministr školství
- 1 Luis Cordero (nez.) - ministr spravedlnosti
- 1 Jeanette Jara (PC) - ministryně práce a sociálních věcí
- 1 Jessica López (PS) - ministryně veřejných prací
- 1 Ximena Aguilera (nez.) - ministryně zdravotnictví
- 1 Carlos Montes (PS) - ministr bytové výstavby
- 1 Esteban Valenzuela (FRVS) - ministr zemědělství
- 1 Juan Carlos Muñoz (nez.) - ministr dopravy
- 1 Javiera Toro (COMUNES) - ministryně pro národní majetek
- 1 Marcela Hernando (PR) - ministryně důlního průmyslu
- 1 Diego Pardow (CS) - ministr energetiky
- 1 María Rojas (nez.) - ministryně životního prostředí
- 1 Jaime Pizarro (nez.) - ministr sportu
- 1 Antonia Orellana (CS) - ministryně pro genderové otázky a ženy
- 1 Jaime de Aguirre (nez.) - ministr kultury
- 1 Aisen Etcheverry (nez.) - ministryně pro vědu a techniku

1.2 Zahraniční politika země

Chile je obecně považováno za zemi otevřenou, tolerantní a aktivní v mezinárodním společenství. Usiluje o dobré vztahy se zeměmi v LA regionu i ve světě, kde chce docílit respektu a dobrého jména. Aktuálně má navázané diplomatické styky se 171 státy světa. Se sousední Bolívií má styky pouze konzulární z důvodu sporu o přístup k Tichému oceánu.

Dominantní v zahraničněpolitické orientaci Chile je obchodní dimenze vztahů, významnou roli hraje latinskoamerická integrace. Chile je jednou ze 4 zemí Tichomořské aliance založené v roce 2011 (dohoda vstoupila definitivně v platnost v r. 2015). Především ekonomický pragmatismus staví po Latinské Americe na druhé místo zájmu Chile Asii a region Pacifiku.

Evropa má v chilské zahraniční politice, zejména díky existující Asociační dohodě s EU, poměrně privilegované postavení. Pro EU je Chile partner blízký svými pozicemi, je to typická like-minded country, která prakticky ve všem hlasuje v souladu s Evropou. EU je třetím největším obchodním partnerem Chile (po Číně a USA). Chile má zájem na zvýšené přítomnosti Evropy a EU v Chile, zvýšení investic, podílu evropských technologií, inovací atd. Důležitost Chile pro Evropu dokazují vzájemné návštěvy. Společnými tématy agendy mezi Chile a Evropou jsou řešení migrace, multilaterální spolupráce, digitální bezpečnost a spolupráce v oblasti zeleného vodíku a lithia.

V posledních letech roste význam vztahů s Čínou. Chile bylo první zemí Latinské Ameriky, která s Čínou navázala diplomatické styky (15. 12. 1970) a navzdory politickým změnám v Chile tyto nebyly nikdy přerušeny. Čína je dnes největším obchodním partnerem Chile a dostala se i před USA (dováží 1/4 veškerého chilského exportu, především surovin, ale také víno a další položky).

Vývoj vztahů s USA lze v kontextu latinskoamerických zemí charakterizovat jako nadstandardní. Zřetelně tu dominuje ekonomický rozměr a existence bilaterální Dohody o zóně volného obchodu. Chilskou orientaci na severoamerickou část kontinentu lze interpretovat jako odraz chilské nespokojenosti s dosaženou mírou spolupráce a integrace v Latinské Americe, která je jinak prioritou chilské zahraniční politiky. V roce 2014 bylo Chile zařazeno do Visa Waiver Program a stalo se jedinou latinskoamerickou zemí, jejíž občané mohou cestovat do USA v rámci bezvízového styku.

Dne 25. ledna 2022 vstoupila v platnost Dohoda o volném obchodu mezi Chile a Brazílií. V prosinci 2022 byla ratifikována dohoda TPP-11.

V multilaterální agendě zůstává Chile aktivní především v latinskoamerickém regionu. Chile je zakládajícím členem Organizace amerických států (OAS), od roku 1996 je přidruženým členem MERCOSUR. Od roku 1994 je členem Asijsko-pacifického hospodářského společenství APEC. Společně s Kolumbií, Mexikem a Peru je Chile od roku 2011 zakládajícím členem Tichomořské aliance. Chilská vláda věří, že ekonomické sblížení Latinské Ameriky a asijsko-pacifické oblasti je pro Chile, jakožto malou obchodně orientovanou ekonomiku, stěžejní. Chile se v roce 2010 stalo prvním jihoamerickým členem OECD. Mezi dosavadními členskými zeměmi je Chile podle parametrů svého hospodářství pro ČR přirozeným partnerem při prosazování zájmů vůči největším členskými zemím.

Chile se aktivně zapojuje do regionální integrace, spíše preferuje Tichomořskou alianci než ostatní více ideologická integrační uskupení. V současné době se proto příliš neangažuje v oživení UNASUR, které se stává aktuální zejména poté, co Brazílie a Argentina oznámily návrat do tohoto uskupení. Chile je společně s dalšími zeměmi sdruženými v Lidské skupině hlasitým kritikem režimu Nicolase Madura ve Venezuele.

Chile se již od počátku ruské agrese na Ukrajině v únoru 2022 jednoznačně postavilo na stranu Ukrajiny, na mezinárodních fórech hlasuje ve prospěch Ukrajiny a konzistentně odsuzuje Rusko za zločiny páchané na ukrajinském území, porušování mezinárodního práva, mezinárodního humanitárního práva a také porušování lidských práv. Na rozdíl od jiných zemí v regionu nemá Chile hluboké obchodní nebo ekonomické vztahy s Ruskem. Chile bude v této věci i nadále spolupracovat s EU. V úterý 4. dubna 2023 vystoupil před poslanci a senátory chilského Kongresu ukrajinský prezident V. Zelenskyj.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel je 19,49 mil. (2021), hustota 26 obyvatel/km², (jedna ze zemí LA s nejmenší hustotou osídlení). Chile je poměrně mladá země. Přibližně 70 % obyvatelstva je mladší 40 let, 23 % mladší 15 let a pouze 7 % je starší 65 let. 84 % obyvatelstva žije ve městech. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva činí 1,07 % (2022). Ukazatel natality je 12/1000 obyvatel a mortality 6/1000 obyvatel. Demografický vývoj v Chile se začíná podobat svými parametry ostatním členským zemím OECD. Přírůstek obyvatelstva stagnuje, průměrný věk se zvyšuje a obyvatelstvo stárne s následnými dopady na penzijní systém a zdravotní péči.

Chilané evropského původu jsou většinou potomci Španělů, Basků, Němců, Chorvatů, Angličanů, Francouzů, Irů, Italů; domorodé obyvatelstvo: 8 % (Mapuche, Aymara), další: 2 % (Palestinci, Židé). Podle posledních údajů migračního oddělení (DEM) žije v Chile více než 1,5 mil. cizinců, nejvíce Venezuelanů, Peruánců, Haitanů, Kolumbijců a Bolivijců.

Co se týče náboženství, převažuje římskokatolické obyvatelstvo (67 %) se silným vlivem ve školství i celkově ve společnosti, dále protestantské (15 %) a následně židovské. Úředním jazykem je španělština. V některých oblastech se mluví jazyky původních obyvatel (jazykem mapudungun na jihu, aymarsky na severu u hranic s Bolívií a Peru, jazykem rapa-nui na Velikonočním ostrově) či jazyky evropských přistěhovalců (němčina na jihu země, chorvatština v enklávách na jihu v Punta Arenas a na severu v Antofagastě). Z dalších cizích jazyků je nejpoužívanější angličtina, portugalština a francouzština.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Chile je díky své zásadové makroekonomické politice, úsporám státních fondů, nízké úrovni veřejného dluhu a dobrému přístupu na mezinárodní finanční trhy relativně odolnější vůči hospodářským šokům než jiné země v regionu LA, avšak stále přetrvávající dopady sociální krize a koronavirová pandemie negativně poznamenaly ekonomický růst a zvýšily nezaměstnanost. Mimo jiné vlivem odvážných opatření zaměřených na hospodářské oživení a usnadnění obchodu připojením se k mnohostranným iniciativám se chilské ekonomice podařilo vyhnout hluboké recesi a pro nadcházející roky je předpovídan ekonomický růst. Ratingové agentury Fitch a Standard & Poor's (S&P) proto změnily úroveň úvěrového rizika opět na stabilní poté co bylo v roce 2020 hodnoceno jako negativní.

Prognóza ekonomického vývoje Chile na rok 2023 nicméně není příznivá: pokles reálného HDP 0,6 %, nezaměstnanost 8,5 % a růst spotřebitelských cen 7,5 %. Analýzy předpokládají, že Chile bude jedinou zemí regionu, kde dojde v roce 2023 k poklesu HDP. Od roku 2024 je předpokládán návrat k růtu HDP kolem 2 %.

Chile vzhledem k vysoké závislosti na zahraničním obchodě provádí důslednou proexportní politiku s podporou tzv. netradičního vývozu (především zboží zpracovatelského průmyslu s vyšší přidanou hodnotou, ale také potravin a nápojů). Ekonomiku tvoří 60% služby, 36,7% průmysl včetně těžebního, 3,2% zemědělství.

Hlavní vývozní položky: měď a její deriváty, lithium, molybden, hroznové víno, víno, dřevo, celulóza, švestky, třešně, losos, jablka a ledek. Chile se zatím nedaří diversifikovat komoditní strukturu vývozu – více než polovinu exportu představuje měď a měděné výrobky, dále pak dominují zemědělské produkty. Mezi hlavní dovozní komodity patří ropa a zemní plyn, některé suroviny, výrobky investičního charakteru, chemikálie, elektronická zařízení a přístroje, zboží dlouhodobé spotřeby, obráběcí stroje či dopravní prostředky.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-6,21	11,85	2,80	-0,60	2,20
HDP/obyv. (USD/PPP)	24 804,19	28 653,58	31 280,00	32 280,00	33 550,00
Inflace (%)	3,05	4,53	11,64	7,50	3,60
Nezaměstnanost (%)	10,30	7,19	7,86	8,50	7,50
Export zboží (mld. USD)	71,54	91,42	93,85	95,85	97,99
Import zboží (mld. USD)	59,21	92,20	104,41	98,91	99,04
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	18,98	10,53	2,79	9,83	11,93
Průmyslová produkce (% změna)	-4,00	5,30	0,50	-1,50	0,30
Populace (mil.)	19,30	19,49	19,60	19,63	19,66
Konkurenceschopnost	38/63	44/64	45/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Fiskální politika zůstane za prezidenta Borice ortodoxní a pragmatická, ale fiskální deficit se v roce 2023 výrazně prohloubí na 2,5 % HDP z přebytku 1,1 % HDP v roce 2022. Příjmy letos prudce klesnou kvůli slabému hospodářství a dočasným daňovým úlevám určeným k posílení investic a soukromé spotřeby.

Výdaje mezitím porostou, protože vláda zvýší sociální výdaje a projekty veřejných prací. Prohloubení schodku v letošním roce také odráží vládní dohodu s řidiči nákladních aut o poskytování dotací na pohonné hmoty ve výši 0,8 % HDP výměnou za ukončení rušivých protestů. Existuje značné riziko, že sociální nepokoje a tlak nespokojených levicových stran na větší výdaje donutí vládu zvýšit své výdaje ještě více, než se předpokládá. Očekává se, že se fiskální deficit bude v letech 2024-27 snižovat jen postupně, protože postupné daňové reformy nepokryjí zvýšené sociální a bezpečnostní výdaje a rozšíření role státu v ekonomice (pravděpodobný výsledek procesu ústavní reformy).

V současnosti se předpokládá, že daňová reforma zvýší příjmy o 1 % HDP – mnohem méně, než původní vládní projekce ve výši 2,7 % HDP. Podíl výdajů a příjmů na HDP bude v prognózovaném období vyšší než před pandemií. Dále se očekává, že fiskální deficit bude v letech 2024-27 v průměru 2,2 % HDP – tedy méně než průměr 2,5 % HDP v letech 2017–19 před koronavirem. Chile si zachová dobrý přístup k tržnímu financování, protože poměr veřejného dluhu k HDP zůstane podle standardů rozvíjejících se trhů nízký.

Navzdory velkému deficitu běžného účtu Chile je riziko krize platební bilance nízké. Očekává se, že se schodek běžného účtu sníží z odhadovaných 9 % HDP v roce 2022 na 4,9 % HDP v roce 2023. To odráží významný obchodní přebytek tažený silným vývozem nerostných surovin, zejména lithia, a nižším dovozem při nízké domácí poptávce. Snížení deficitu běžného účtu podpoří také menší deficit služeb, protože se příjezdový cestovní ruch zotavuje a náklady na logistiku se snižují. Robustní příliv přímých zahraničních investic (FDI), především do obnovitelných zdrojů energie a těžby, bude stačit k pokrytí deficitu běžného účtu v prognózovaném období 2024-27.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	1,10
Veřejný dluh (% HDP)	38,10
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-24,07
Daně	2023
PO	25-27%
FO	progresivní 0-40 %
DPH	19 %

2.3 Bankovní systém

Současný finanční systém Chile je tvořen celkem 27 institucemi, z nichž je 9 národních privátních bankovních ústavů, 16 zahraničních bank, 1 chilská státní banka (Banco Estado de Chile) a 1 státní finanční společnost (CORFO), ta však na rozdíl od komerčních bank nesmí operovat s běžnými účty klientů či financovat zahraničně obchodní aktivity.

Největší bankou z hlediska aktiv je chilská pobočka španělské banky Santander, na druhém místě je tradiční Banco de Chile, v níž má vlastnický podíl společnost Citigroup. Dle žebříčku nejbezpečnějších bank Latinské Ameriky jsou hned čtyři nejbezpečnější banky právě z Chile (BancoEstado, Banco de Chile, Santander Chile, Banco de Crédito e Inversiones).

Podle vyjádření Centrální banky jsou chilské finanční ústavy dostatečně vybaveny kapitálem k překonání případných zhoršených podmínek na trhu. Chilské i zahraniční banky jsou regulovány stejnými předpisy a normami z hlediska fungování, výše kapitálu či dozoru. Základy současné právní úpravy bankovního systému v Chile byly vytvořeny v roce 1986 schválením zákona č. 18.576 o Nové chilské bankovní legislativě. Ta byla následně modifikována v roce 1989 a 1997, kdy banky získaly možnost rozšířit spektrum nabízených finančních služeb. Cílem těchto úprav bylo vytvořit systém, který by zaručil stabilitu a transparentnost bankovní sféry. Bankám byly předsány závazné ukazatele, jež jsou povinny poskytovat kontrolnímu orgánu nazývanému SBIF (Superintendencia de Bancos e Instituciones Financieras). Současně byly stanoveny jednoznačné normy a pravidla pro klasifikaci portfolia vkladů, řízení a usměrňování objemu úvěrů.

Činnost ústřední banky (Banco Central de Chile) je upravena zákonem č. 18.840 z roku 1989. V čele ústřední banky je prezident (guvernér), který řídí bankovní radu tvořenou 5 členy. Prezidentkou Centrální banky Chile je Rosanna Costa. V současné době drží Centrální banka Chile úrokové sazby na úrovni 11,25 % (květen 2023).

2.4 Daňový systém

Daňový systém v Chile je poměrně standardizovaný a odpovídá systémům v průmyslově vyspělých zemích. Obecně lze konstatovat, že daňové zatížení není v Chile příliš vysoké.

Daň z příjmů právnických osob (tzv. daň první kategorie neboli daň z příjmu z kapitálu, určuje ji spíše povaha podnikání nežli samotného podnikatele) se vyměřuje ve dvou etapách. V první fázi jsou zdaněny čisté příjmy PO jednotnou sazbou 25 % nebo 27 % dle druhu činnosti. Ve druhé fázi jsou dodatečně zdaněny 35 % všechny části příjmu PO, které jsou dále rozdělovány. Finanční rok v Chile končí 31. prosince, daňové přiznání musí společnosti podat do 30. dubna.

Daň odpovídající naší dani z příjmů fyzických osob (tzv. daň druhé kategorie) je progresivní od 0 % do 40 %. Pro stanovení daně je rozhodující, zda jde o rezidenta či nikoliv. Rezident platí daň v plném rozsahu svých příjmů bez ohledu na jejich původ (i za příjmy získané v cizině). Naopak cizinec, který pobývá v Chile méně než 3 roky, platí daň pouze ze svých chilských příjmů a má jednotnou sazbu 35 % (sportovci, vědci a umělci pouze 20 %). Po třech letech platí daň ve stejném rozsahu jako rezident, pokud nepožádá o výjimečné prodloužení. Daň neplatí osoby s příjmem do 10.000 USD ročně, což je 82 % z celkového počtu zaměstnanců.

Daň z přidané hodnoty ve výši 19 % je aplikovaná na každou obchodní transakci (dovoz, výroba, velkoobchod, maloobchod, služby, doprava, pronájem nemovitosti, stavební kontrakt atd.). Není vybírána při prodeji nemovitosti, osvobození od této daně je možné též u dovozu investičního zařízení určeného pro exportní výrobu s použitím domácích surovin. Při vývozu zboží je vrácena v rozsahu, který odpovídá hodnotě vyvezeného zboží. DPH reprezentuje více než 40 % všech daňových příjmů státu.

Na severu země v Iquique a na jihu v Punta Arenas jsou bezcelní zóny, v nichž jsou veškeré činnosti osvobozeny od placení daně první kategorie (ostatní daně odváděny být musí). Dále nemusí být placeno ani DPH z prodeje zboží a poskytování služeb u všech subjektů, které mají v dané oblasti sídlo. Oblasti se speciální daňovou úpravou jsou rozšířeny na celé regiony, tedy Arica a Parinacota na severu a Magallanes na jihu. Zvláštní osvobození z daní mají také obyvatelé Velikonočního ostrova.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Chile je po Mexiku a Brazílii třetím největším obchodním partnerem ČR z regionu LA. Roční obrat vzájemného obchodu se pohybuje kolem 180 mil. USD. ČR má s Chile dlouhodobě pozitivní obchodní bilanci. Mezi nejvýznamnější položky českého vývozu do Chile dlouhodobě patří osobní automobily a stroje. V posledních letech výrazně roste podíl exportu krmiv pro psy a kočky. Chilskému exportu do ČR jednoznačně dominují zemědělské produkty a potravinářské výrobky.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	1,72	2,00	1,70	2,43	2,98
Export do ČR (mld. CZK)	1,00	0,80	0,90	1,06	1,19
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,77	-1,19	-0,78	-1,37	-1,80

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	475,31	16,00
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	356,99	12,00
081	Krmiva pro zvířata (kromě nemletých obilnin)	333,64	11,00
582	Pláty, desky, blány, fólie a pásy z hmot plastických	111,19	4,00
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	98,26	3,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
112	Nápoje alkoholické	246,91	20,79
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	239,57	20,17
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	209,08	17,61
251	Vláknina a papír sběrový	97,00	8,17
268	Vlna, vlákna živočišná ostatní (vč. česanců vlněných)	78,64	6,62

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Evropská unie má s Chile uzavřenou dohodu o volném obchodu, v jejímž rámci se uskutečňuje více než 98% veškeré obchodní výměny bezcelně. Export EU do Chile má velkou dynamiku růstu, nicméně objemově je daleko za Čínou a USA. V současné době probíhá dokončování procesu modernizace Asociační dohody EU s Chile. Modernizovaná dohoda by měla být podepsána do konce roku 2023. EU má s Chile dlouhodobě pozitivní obchodní bilanci a to zejména z toho důvodu, že Chile exportuje především nezpracované nerostné suroviny a dále pak zemědělské produkty s nižší přidanou hodnotou, naopak EU do Chile vyváží stojní a dopravní zařízení s vysokou přidanou hodnotou.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	9 317,50	10 093,10	7 530,70	10 033,70	10 686,80
Export do EU (mil. EUR)	7 018,90	6 144,50	5 449,10	6 264,30	7 819,00

Saldo s EU (mil. EUR)	-1 955,80	-3 584,00	-1 598,70	-3 112,50	-2 867,80
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Země má uzavřeno více než 30 obchodních dohod zajišťujících přístup na trhy představující téměř 90% světového HDP. Největšími obchodními partnery mimo EU jsou ČLR a USA. Nejvýznamnějšími exportními artikly jsou nerostné suroviny a zemědělské produkty.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	54 684,20	49 387,50	53 516,40	68 696,40	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	56 120,20	52 895,90	44 410,00	69 731,90	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	1 436,00	3 508,40	-9 106,40	1 035,50	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Objem PZI v roce 2022 dosáhl 17,1 miliard USD. Největší objem PZI putuje do energetického sektoru, těžebního průmyslu, finančních služeb a stavebnictví. Největšími investory jsou USA, Kanada, Nizozemsko, Velká Británie, Španělsko a Itálie. Téměř polovina PZI směřovala do Metropolitního regionu Santiago, zbytek především do tří nejsevernějších regionů Chile, kde se nachází největší doly. Mnoho omezení pro investice v Chile není. Výjimkou jsou strategické sektory, např. těžební průmysl nebo zemědělství.

PZI z ČR v Chile v poslední dekádě směřují zejména do oblasti potravinářství a energetiky. První českým investorem byla v roce 2008 společnost Rudolf Jelínek, která v oblasti města Quillón zakoupila destilérku, kterou postupně zmodernizovala a rozšířila. Společnost v místě rovněž investuje do zemědělské půdy na které zakládá hruškové sady. Kromě vlastních hrušek firma také zpracovává ovoce od místních producentů, ze kterého vyrábí hruškový destilát, který se následně vyváží do ČR. Firma Rudolf Jelínek v Chile doposud investovala částku 10 mil. USD. Největším dosavadním českým investorem v zemi je nyní společnost Solek Group, která se specializuje na budování solárních parků do výkonu 9 MW. Společnost Solek staví solární elektrárny po celé zemi. Celou řadu projektů již úspěšně dokončila a odprodala zahraničním investorům. V současné době pracuje na několika desítkách projektů, které se nacházejí v různých fázích výstavby. Do budoucna se společnost hodlá zaměřit také na realizaci projektů zeleného vodíku. Celkový objem investic společnosti Solek v Chile se pohybuje kolem 500 mil. USD.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V současné době probíhá dokončování procesu modernizace Asociační dohody mezi EU a Chile, obsahující dohodu o volném obchodu. Mandát pro vyjednávání byl schválen v listopadu 2017, kdy se také uskutečnilo první kolo jednání. V prosinci 2022 bylo ohlášeno dokončení vyjednávacího procesu. Nyní probíhá právní čištění, překlady a příprava k podpisu dohody, ke kterému by mělo dojít do konce roku 2023. Podpora modernizace Asociační dohody ze strany ČR má jako hlavní zájem ochranu GIs a snížení cel u zemědělských produktů; zlepšení přístupu na trh s veřejnými zakázkami a službami, odstranění netarifních překážek obchodu.

Smlouvy s ČR

Aktuálně existují mezi ČR a Chile tři hlavní smluvní dokumenty v oblasti obchodně-ekonomických vztahů s Chile:

- 1 Dohoda o podpoře a ochraně investic (podepsaná během návštěvy chilského ministra zahraničních věcí v ČR 24. 1. 1995) vstoupila v platnost 2. 12. 1996. Byla uzavřena na 15 let s možností automatického prodloužení o 1 rok. V důsledku vstupu ČR do EU bylo potřeba uvést znění Dohody do souladu s normami EU.
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti veterinární (podepsána 3. 1999 během návštěvy prezidenta E. Freie v ČR).
- 1 Dohoda o sociálním zabezpečení (podepsána 7. 12. 2000 v Santiagu de Chile během návštěvy místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí Jana Kavana).

V lednu 2022 bylo podepsáno Memorandum o spolupráci mezi ozbrojenými silami ČR a Chile. V oblasti politické, obchodní a rozvojové spolupráce je od roku 2005 definována vzájemná spolupráce mezi ČR a Chile ustanoveními asociační dohody mezi EU a Chile.

3.4 Rozvojová spolupráce

Chile jako člen OECD z hlediska kritérií EU již nesplňuje podmínky příjemce rozvojových fondů. Spolupráce pobíhá na jiných úrovních, zejména na základě konkrétních projektů regionálního a tematického charakteru. Rozvojová spolupráce z prostředků státního rozpočtu ČR není v Chile realizována.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Detailní mapu Globálních oborových příležitostí včetně sektorových analýz naleznete [ZDE](#).

► Těžební a ropné technologie

Důlní průmysl je nosným odvětvím ekonomiky a podílí se téměř 60 % na chilském exportu. Roční objem investic dosahuje 5 mld. USD. Těžební společnosti se snaží stát se hlavními propagátory takzvané „zelené těžby“. Největší příležitosti pro české firmy skýtají oblasti dodávek technologických zařízení pro hlubinnou a povrchovou těžbu nerostů, smart miningu (inovativních řešení pro moderní doly), ekologizace provozů, vodohospodářství, měření znečištění, systémy včasného varování, likvidace škod způsobených těžební činností, geologické a poradenské služby.

► Energetika

Země chce dosáhnout úplné uhlíkové neutrality do roku 2050. Chile má díky dobrým přírodním podmínkám obrovský potenciál pro rozvoj energetiky z obnovitelných zdrojů, a to především geotermální, solární a větrné. Klíčovým energetickým oborem nadcházejících let bude také takzvaný „zelený vodík“. Do roku 2030 by v zemi měla vzniknout bateriová úložiště o objemu 2000 MW. Přípravují se projekty modernizace i výstavby tepelných elektráren, v nichž se otevírají příležitosti pro české dodavatele, stejně jako v případě projektů malých a středních hydroelektráren.

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Penetrace internetu představuje 115,8 připojení na každých 100 obyvatel, 84,4 % připojení probíhá prostřednictvím mobilních telefonů. Sektor stále významněji přispívá k růstu HDP, roste také poptávka po vývoji softwaru, kybernetické bezpečnosti nebo poskytování počítačových služeb. Zájem je rovněž o obory spojené s umělou inteligencí.

► Voda a životní prostředí

Většina chilských regionů se dlouhodobě potýká jak se suchem, tak s nedostatkem vody. Pozornost se soustřeďuje především na rostoucí povodňová rizika, neefektivní využívání vody v městských a venkovských oblastech, úniky a neoprávněnou spotřebu vody, nedostatečný sběr dat či zefektivnění administrativních postupů. Soukromé společnosti do roku 2025 odhadují investice v tomto sektoru na 1 169 mld. USD. Příležitosti pro české firmy jsou zejména v oblastech vodního hospodářství, závlahových systémů, nakládání s odpady nebo dodávek technologií pro čištění odpadních vod.

► Zdravotnictví a farmacie

Modernizace státního zdravotního systému by měla být dokončena do roku 2026. Jedná se o historickou investici v hodnotě 10 mld. USD. Plán modernizace počítá se zaměřením na nové technologie, zavedením větší konkurence v laboratořích, ve farmaceutickém průmyslu a podporou využívání bioekvivalenčních léků.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Výdaje na obranu se pohybují kolem 4,8 mld. USD ročně a představují tak asi 6 % veřejných výdajů. Vedle dodávek hotových výrobků se českým společnostem nabízí možnost výrobní spolupráce se státní firmou obsluhující pozemní vojsko. Významné možnosti uplatnění má i český letecký a vesmírný průmysl. České high-tech produkty v oblasti komunikačních technologií či pasivních sledovacích systémů mají rovněž šanci uspět na místním trhu, stejně tak jako střelné zbraně.

► Železniční sektor

Plán rozvoje železnic počítá do roku 2027 s investicemi ve výši 5,5 mld. USD. Přípravuje se rovněž výstavba nových tras metra v Santiagu de Chile, výstavba lanových drah v Iquique a Valparaísu, rozšíření a modernizace příměstských vlaků v Santiagu (Quinta Normal, Batauco, Melipilla) o celkové délce asi 100 km. Příležitosti pro české firmy se nachází zejména v oblasti dodávek řídicích a signalizačních zařízení, softwaru nebo elektrických zařízení.

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Podle Globálního inovačního indexu 2022 (Global Innovation Index 2022) je Chile nejpokrokovější zemí v oblasti inovací v Latinské Americe a Karibiku. Celkově pak zaujímá 50. místo na světě s hodnotou indexu 34,0 (pro srovnání ČR je na 30. místě z indexem 42,8). Ačkoliv se investice do VV&I v Chile v posledních letech pohybují pouze kolem 0,35 % HDP (z veřejných prostředků plyne do VV&I 0,20 % HDP), existuje velký zájem jak ze strany státu, tak i soukromého sektoru o jejich navýšení a rozvoj domácí základny pro VV&I v klíčových sektorech jako těžba, zemědělství, energetika, klimatické změny, vesmír, antarktický výzkum a další.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Chile je středem zájmu exportérů z celého světa, především z USA, Číny a EU, proto je nutné počítat s vysoce konkurenčním prostředím. České výrobky však mají v Chile historicky dobrou pověst, je tedy na co navazovat. Velké šance se zde naskýtají českým dodavatelům inovativních technologií a produktů. K prosazení je však nezbytný proaktivní přístup českých exportérů a příprava kvalitních podkladů pro oslovení ve španělštině.

4.2 Oslovení

Obchodní partnery je třeba oslovit při jakékoliv příležitosti. Účast na veletrzích je důležitá k navázání prvního kontaktu. Mezi nejvýznamnější veletrhy patří EXPOMIN (zaměřený na těžební a důlní průmysl) a FIDAE (letecká a obranná technika), kterých se české firmy pravidelně účastní s podporou ze strany ZÚ či CzechTrade. Každý rok se konají i další veletrhy specializované na různá odvětví, např. potravinářský průmysl, strojírenství, energetiku apod., které však mají spíše regionální než světovou úroveň.

K vytipování vhodných kontaktů může kromě ZÚ napomoci rovněž kancelář CzechTrade, která v Chile působí od roku 2014. Zejména v případě navazování kontaktů s velkými firmami a státními institucemi je velmi prospěšné, pokud je česká firma představena prostřednictvím ZÚ.

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá (načasování jednání, lokace kancelář a čas schůzky, restaurace, vizitky, dárky atd.)?

V Chile jsou podobné úřední hodiny jako v ČR (zhruba od 9:00 do 18:00 hod). Nejlepší dobou pro obchodní schůzky bývá mezi desátou hodinou dopolední a polednem. Přestávka na oběd je v Chile mnohem delší než v ČR a většinou začíná mezi 13. a 14. hodinou. V případě odpolední schůzky se nedoporučuje navrhovat termín před 16. hodinou. Na latinskoamerické poměry jsou Chileané relativně dochvilní, obecně se toleruje pozdější příchod o 10 až 15 minut. Je poměrně běžná praxe, že i první obchodní setkání se uskuteční při obědě. Výměna vizitek je běžnou zvyklostí, ale akademické a vědecké hodnosti se na vizitkách (ani nikde jinde) nepoužívají. Pokud vás chilský obchodní partner pozve na večeři, setkání je více neformální a osobnější.

Načasování jednání

Zcela nevhodnou dobou pro podnikání obchodních cest je období Vánoc, Nového roku, Velikonoc, v týdnu kolem 18. září, kdy probíhají oslavy „Fiestas Patrias“ (státní svátek Chile) a v průběhu měsíců ledna a února (letní prázdniny a dovolené, obdoba měsíců července a srpna v ČR). V těchto obdobích lze jen stěží někoho zastihnout.

Co českého obchodníka při jednání nejvíce překvapí?

Obchodníci se mohou často mylně domnívat, že vzhledem k tomu, že Chile leží na jihoamerickém kontinentu, budou jednání uvolněná, budou probíhat v přátelském duchu a nebude tedy zapotřebí náročnější přípravy. Opak je však pravdou. Chileané jsou velice rozdílní od obyvatel jiných latinskoamerických zemí. Jsou relativně přesní, věcní a systematictí. Při jednání mohou působit uzavřeným, někdy až povýšeným dojmem. Jednání většinou probíhají bez okolků: zvykem je méně zdvořilostních frází a více obchodních záležitostí. Styl jednání je tedy spíše na „evropské“ úrovni.

Jací jsou Chileané obchodníci?

Pokud se podaří získat kontakt na relevantní osobu (ve většině případů může být totiž získání skutečně relevantního kontaktu obtížné a zdlouhavé), je třeba počítat s pomalou a rozvěklou komunikací. I přesto, že vaše podněty budou vyžadovány obratem, chilskou reakci lze očekávat nejdříve v řádu dnů, spíše však týdnů. Doporučeno je se chilskému obchodnímu partnerovi neustále připomínat, udržovat s ním kontakt, informovat ho o novinkách a inovacích. Na základě postupně získané důvěry je však možné si vybudovat dlouhodobý a poměrně stabilní obchodní vztah.

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

Chilská populace má široký národnostní základ, tudíž náboženské ani etnické aspekty nezatěžují ani nepodmiňují obchodní jednání. Obecně lze říci, že evropské partnery jsou v Chile vysoce váženi. Ačkoliv je Chile kontinentální zemí, je důležité mít na zřeteli značnou „ostrovni mentalitu“ způsobenou vzdáleností a geografickou odloučeností od zbytku světa (na severu poušť, na východě hory, na západě oceán a na jihu Antarktida). Chileané proto v sobě mají velmi silný prvek konzervatismu a nedůvěry k čemukoliv cizímu a neznámému, který se v obchodní praxi projevuje pevnými vazbami na dlouholeté obchodní partnery a značnou neochotou zkoušet něco nového či vůbec jednat s někým neznámým. Je proto velmi důležité, kdo a při jaké příležitosti vás potenciálním budoucím partnerům představí. Kromě geografické izolovanosti jsou obchodní vztahy v Chile velmi silně vázány na osobní a rodinné vztahy v rámci jednotlivých společenských vrstev. Chilská společnost je podstatně více „kastovní“, než by se na první pohled zdálo a v rozvinuté ekonomice také očekávalo.

Existují nějaké teritoriální rozdíly v obchodních jednáních uvnitř země (sever x jih, provincie)?

Žádné markantní rozdíly v rámci země neexistují. Země je silně centralizována a 70 % všech významných firem má svá sídla nebo alespoň pobočky v Santiagu.

Je vhodné a obvyklé nabízet při obchodních jednáních alkohol?

Při jednání není obvyklé nabízet alkoholické nápoje. Chileané jsou v tomto případě velice konzervativní.

Jak se obléci na pracovní jednání?

Formální stránku jednání rozhodně nezanedbejte. Především při prvních kontaktech buďte vždy perfektně upravení, v dobře působícím oblečení. Oceňuje se také kvalitní kosmetika (i u mužů). Pro obchodní jednání je vhodný oblek (spíše tmavé odstíny) a decentní košile s kravatou, která není zásadní podmínkou. Na kvalitní obleky si v Chile potrpí. Za zcela standardní pracovní „uniformu“ je v santiagských obchodních čtvrtích považován tmavomodrý blejzr a společenské kalhoty, případně kalhoty typu chino.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu)?

Věk a genderové složení týmu nehraje zásadní roli a ani neexistuje ideální počet členů týmu. Doporučuje se přítomnost seniorního manažera pro nabytí důvěryhodnosti, ale bývá zvykem také přizvat firemní odborníky, kteří umějí zodpovědět otázky na případné technické detaily.

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů? Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé?

Tento typ pozvání není v Chile obvyklý. Pozvání do rodiny jsou projevem zvláštní sympatie a důvěry. V takovém případě je nezbytností přinést nějakou pozornost (květiny, bonboniéru, typický produkt reprezentující ČR). V případě takovéto návštěvy se nepovažuje konzumace alkoholických nápojů za neadekvátní. Chileané rovněž oceňují a rádi přijímají pozvání na jednání k zahraničním partnerům, a to hlavně taková, při kterých se skloubí pracovní cesta s turistikou. Česká republika je pro většinu Chileanů téměř neznámou zemí, a pouze velmi malý okruh lidí má představu o úrovni naší vyspělosti a dlouhé industriální tradici. Pozvání tohoto druhu či dokonce jejich zastřešení ze strany ZÚ mohou být naprosto zásadním milníkem, který může napomoci nejen k získání důvěry, ale i k oboustrannému prohloubení vzájemných vztahů a mít kladný dopad na intenzitu obchodní spolupráce.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka?

Předpokládaným jazykem jednání je automaticky španělština. Je proto vhodnější na jednání vyslat pracovníka, který jazyk ovládá. Pokud se taková osoba nenajde, doporučuje se mít s sebou tlumočníka. Jednání ve španělštině se jednoznačně dává přednost, vzbuzuje větší důvěru a je důkazem hloubky zájmu o spolupráci. Je žádoucí, aby podkladové a prezentační materiály byly také ve španělštině. V krajním případě jsou přijatelné i materiály v angličtině. Komunikace v kvalitní španělštině je při obchodním jednání vždy významnou komparativní výhodou.

Jak je to s jazykovou vybaveností?

V Chile obecně není znalost cizích jazyků na dobré úrovni. Lze se setkat s obchodními partnery, kteří ovládají angličtinu zejména proto, že absolvovali vysokoškolské vzdělání v zahraničí, např. v USA. Obecně Chileané mluví dalšími jazyky (včetně angličtiny) jen velmi zřídka, což je dáno skutečností, že v chilském školství není výuka cizího jazyka prioritou a zároveň neexistuje velký zájem ze strany Chileanů se cizím jazykům učit. Součástí absolutoria většiny vysokých škol nejsou povinné zkoušky z cizích jazyků.

Existují nějaká komunikační tabu?

Respektujte odstup, který si Chileané udržují. Nadměrná důvěra či emocionální výstupy je spíše odradí. Seriózní a zdvořilé jednání jsou samozřejmostí. Vyvarujte se hodnotit stále velmi choulostivé téma období vojenské diktatury Augusta Pinocheta a sami toto téma nenastolujte. Chilská společnost zůstává velmi výrazně rozdělena na jednoznačné zastávce nebo naopak odpůrce vojenského režimu. Chileané jsou velmi hrdý národ. Rozhodně se tedy zejména v průběhu prvotních jednání nedoporučuje být k zemi a k jednotlivým aspektům jejího fungování jakkoliv kritický. Vašeho partnera vždy naopak potěší důkladnější znalost i pouhých střípků z chilské historie (vyjma již zmíněné diktatury), kultury, sportovních úspěchů, přírodních krás či jakékoliv pozitivní hodnocení této země či jejích obyvatel. První jednání bývají věčná, někdy se mohou jevit až chladná. Postupně se však atmosféra uvolňuje a po vzájemném získání důvěry je možné přejít i na témata osobnějšího charakteru jako např. rodina, která je v Chile stále považovaná za nesmírně důležitou.

Jak nejlépe komunikovat (osobně, e-mail, telefon atd.)?

Osobní jednání a návštěvy jsou pro úspěch v Chile klíčové. Obchod s Chile není možné realizovat na dálku prostřednictvím emailu nebo video hovorů. Po prvotním emailovém či telefonickém kontaktu je třeba partnera vždy osobně navštívit. Důležité výstupy všech jednání je pak dobré potvrdit písemně, obvykle tedy přes e-mail. Chilští obchodníci totiž rádi slibují i nemožné, od čehož se posléze distancují, je tedy důležité mít vše potvrzeno „černé na bílém“. Avšak ani po podpisu závazných smluv není neobvyklé, že chilský partner přijde s naprosto odlišnou interpretací uzavřené dohody, než jak bylo původně ujednáno. Před uskutečněním jakékoliv obchodní transakce se tedy doporučuje konzultovat její podmínky s právní kanceláří dobře obeznámenou jak s místními, tak s evropskými specifiky a mentalitou. ZÚ či kancelář CzechTrade mohou poskytnout kontakty na právní kanceláře, s nimiž již mají české firmy dobré zkušenosti z minulosti. Zcela běžnou otázkou již při prvním setkání je to, zda má zahraniční firma v Chile pobočku, nebo alespoň zástupce. Tyto skutečnosti podstatně zvyšují vaši důvěryhodnost a jsou zárukou snazšího fungování potenciálního budoucího vztahu.

4.5 Doporučení

Chilský trh je atraktivní a lákavý zejména svou stabilitou a zdánlivou kulturní podobností. Do země je dovoleno dovážet prakticky veškeré zboží. Přístup k zahraničnímu obchodu je vcelku liberální a obvykle mu nejsou kladeny větší překážky. Zcela běžná korupce v ostatních latinskoamerických zemích není v Chile zdaleka tak rozšířenou. Jedním z hlavních problémů však mohou být specifika místní legislativy či obchodních metod a s nimi spojených a často přebujelé byrokratické administrativní postupy a požadavky. Relativně vysoká konkurence na omezeném trhu a geografická vzdálenost země jsou další aspekty, které mohou komplikovat podnikání v Chile. Pokud jsou však český výrobek či služba zajímavé a navíc nabízeny s vstřícnými platebními podmínkami, mají v zemi šanci na úspěch. V každém případě je dobré si nechat chilského partnera předem prověřit od nezávislé poradenské firmy, ZÚ, kanceláře CzechTrade nebo prostřednictvím soukromé informační obchodní databáze www.dicom.cl. Co se týče spolupráce s Chilany, je potřeba mít dostatek trpělivosti, protože mnohdy na nás mohou z evropského pohledu působit pomaleji a méně chápavě. Je třeba si být vědom skutečnosti, že jedna z typických vlastností Chileanů je neschopnost říct „ne“ v jakékoliv situaci. Další charakteristickým rysem je velmi silná orientace na vlastní okamžitý prospěch, který je téměř vždy upřednostňován před dobře fungujícím dlouhodobým obchodním vztahem.

4.6 Státní svátky

- | 1. května – Svátek práce
- | 21. května – výročí bitvy u Iquique – Den námořnictva
- | 29. června – svátek Sv. Petra a Pavla
- | 16. července – Den na počest Požehnané Panny Marie jako svaté patronky Chile.
- | 15. srpna – Nanebevzetí Panny Marie
- | 18. září – Vznik první vládní rady v 1810 (Fiestas Patrias)
- | 19. září – Národní svátek slavený na počest vojenských sil (Fiestas Patrias)
- | 12. října – Objevení Ameriky K. Kolumbem
- | 1. listopadu – Památka zesnulých
- | 8. prosince – Neposkvrněné početí
- | 25. prosince – Svátek vánoční
- | 1. ledna – Nový Rok

Pozn.: Velikonoce se slaví na Velký pátek, nikoliv v pondělí, které je běžným pracovním dnem.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Na chilském trhu, který je z geografického hlediska natolik vzdálený pro české výrobní podniky a exportéry, je využívání místních zástupců nevhodnějším způsobem proniknutí do místního konkurenčního prostředí.

V případě zájmu českého podniku o vyhledání zástupce je nejlépe začít prezentací na vybraném specializovaném veletrhu a zde zkontaktovat místní zájemce, provést jejich prvotní selekci a prověřit si vybrané kandidáty na spolupráci. Lze také použít i specializované poradenské společnosti, které za úplatu zástupce vytipují, najmou a posléze i kontrolují. K vytipování vhodných kontaktů může napomoci rovněž kancelář CzechTrade, která v zemi působí od roku 2014.

Všichni významní dodavatelé investičních celků a zboží či služeb investiční povahy mají v Chile své pobočky nebo reprezentační kanceláře. Obecně lze konstatovat, že o čím objemnější dodávky se jedná, tím nutnější je dlouhodobé působení na trhu formou vlastní kanceláře či zastoupení také s ohledem na sledování a včasné zapojení se do chystaných projektů a licitací.

Velice dobře zpracovanou metodologii a databázi firemních kontaktů mají různé obchodní komory a gremiální organizace (CNC, CCS, Sofofa, CPC). Samozřejmostí je také možnost navázat prvotní kontakty s firmami rovněž elektronickou formou.

Chile patří mezi obchodu velmi otevřené a liberální ekonomiky. Do země je dovoleno dovážet prakticky veškeré zboží s výjimkou ojetých osobních automobilů, ojetých pneumatik a pornografie. Celní otázky řeší Národní celní služba (Servicio Nacional de Aduanas, SNA), jež v posledních letech výrazně zmodernizovala svoji činnost, zjednodušila dokumentaci, změnila většinu formulářů a výrazně urychlila celý administrativně-celní proces realizace přeshraničních obchodních operací.

Pokud jde o samotný celní režim, zboží dovážené do Chile podléhá zaplacení DPH ve výši 19% a celních poplatků (s výjimkou dodávek pro ozbrojené síly). Celní tarif se vyměřuje na základě zařazení zboží v celním sazebníku dle harmonizovaného systému. Preferenční sazby jsou uplatňovány na importy ze zemí, se kterými má Chile specifický obchodní režim, jako jsou:

- 1 Státy Latinskoamerické integrační asociace
- 1 Státy Pacifické aliance
- 1 MERCOSUR
- 1 Země s bilaterální dohodou o hospodářské komplementaci tzv. ACE
- 1 Státy s dohodou o volném obchodu tzv. TLC (tj. Kanada, Mexiko, Střední Amerika, EU, USA, Jižní Korea, Čína, Japonsko, Austrálie, Panama, Turecko, Malajsie a Vietnam).

Chile má sjednány dohody o celních preferencích se zeměmi představujícími celkem 80 % celosvětového ekonomického potenciálu. Platný vývozní režim umožňuje export téměř veškerého zboží do kterékoliv země světa. Výjimku představují rizikové oblasti, na které se vztahují rozhodnutí RB OSN o sankcích a zákazech vývozu. Export je umožněn za podmínky udělení zvláštního povolení na zbraně, některé zemědělské produkty, umělecká díla, farmaceutické výrobky apod. Úplný zákaz vývozu je aplikován pouze ve výjimečných případech, a to u vzácných živočišných druhů, starožitností, archeologických a antropologických předmětů atp.

Chile vzhledem k vysoké závislosti na zahraničním obchodě provádí důslednou proexportní politiku s podporou tzv. netradičního vývozu (především zboží zpracovatelského průmyslu s vyšší přidanou hodnotou). Daňový systém umožňuje exportérům navrácení části nebo plné hodnoty daně z přidané hodnoty v případě prokázání její úhrady na nákup služeb, polotovarů nebo komponentů nezbytných k zpracování těchto výrobků.

V Chile téměř neexistují dovozní restrikce. Není vyžadováno skládání depozit a nejsou ani uplatňovány kontingenty, dovozní kvóty nebo jiné limity. Případná omezení dovozu z určitého teritoria jsou možná pouze jako reciproční opatření chilské strany. Z nástrojů chránících některá chilská odvětví je v souladu s mezinárodními pravidly WTO využíváno antidumpingové řízení či šetření o vyrovnávacím clu, které vede antimonopolní komise (Národní komise Chile), složená ze zástupců ministerstva financí, centrální banky, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva hospodářství, ministerstva zemědělství a celní služby. Při dovozu zvířat a některých dalších zbožíkových položek bývají vyžadovány zdravotní a fytosanitární certifikáty. Na některé zemědělské výrobky (obilí, cukr, rostlinné oleje) se aplikují tzv. cenová pásma.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Při zřízení kanceláře musí zahraniční investor předložit následující právní listiny (jak v jazyce země svého původu, tak ve španělštině), ověřené chilským notářem a podepsané chilským zmocněncem firmy:

- 1 Ověřená kopie zakladatelské smlouvy a stanov zahraniční společnosti;
- 1 Doklad o finanční situaci mateřské firmy;
- 1 Doklad o zmocnění místního zástupce zahraniční firmou.

Obecně je založení společnosti s majetkovou účastí, resp. proces zakládání závislý na tom, pro jakou právní formu se investor rozhodne. Jsou možné následující varianty:

- 1 Sociedad de Responsabilidad Limitada (Ltda. – obdoba našeho s. r. o.). Může být unipersonální, nebo mít více společníků. Zakládá se společenskou smlouvou (minimálně dva, maximálně padesát účastníků), založení trvá cca dva týdny. Kromě společenské smlouvy je povinné publikovat v oficiálním věstníku zprávu, oznámení o vzniku společnosti, obsahující znění textu zakladatelské smlouvy, rovněž je třeba společnost zaregistrovat u obchodního rejstříku u příslušného soudu. Nevyžaduje se žádná minimální částka složeného základního kapitálu. Ltda. nepodléhá státní kontrole.
- 1 Sociedad Anónima (S.A. – akciová společnost), má podobnou právní úpravu jako v ČR. Rovněž je třeba založení oznámit a registrovat v obchodním rejstříku, pro založení S.A. se zahraniční majetkovou účastí je vyžadováno složení minimálního základního kapitálu ve výši 10 000 USD (třetina musí být upsána předem), vyžádat si svolení Chilské centrální banky k transferu deviz do země. S.A. podléhá státní kontrole – tzv. Superintendencia de Valores y Seguros (SVS).
- 1 Sociedad por Acciones (SpA – akciová společnost) zjednodušená forma S.A. Může být unipersonální nebo mít více společníků. Lze ji založit přes webové stránky: www.tuempresaenundia.cl téměř ihned, po založení je třeba ověřit podpis u notáře do 30 dnů. Registraci v obchodním rejstříku a zahájení činnosti lze uskutečnit online. Nevyžaduje se žádná minimální částka základního kapitálu.

ZÚ Santiago doporučuje, aby případní čeští zájemci o působení na chilském trhu svěřili zajištění byrokratických úkonů kvalifikovanému místnímu advokátovi či poradenské firmě. Ta navíc může poradit s výběrem vhodné právní formy budoucí společnosti, zařídí nezbytné formality a poradí s pracovními, daňovými a jinými záležitostmi.

5.3 Marketing a komunikace

Chilský trh je velice náročný na propagaci, především u výrobků hromadné spotřeby. V zemi mají své reprezentace nejvýznamnější světové reklamní agentury a reklama je zde na úrovni jak cenové, tak obsahové srovnatelná s evropskými zeměmi. Rozšířena je především reklama prostřednictvím televizních spotů, v rozhlasu a v tisku. Na vysoké úrovni je rovněž direct mailing, různé spotřebitelské soutěže (motivační a věrnostní programy) a specializované výstavy. Obecně řečeno je třeba počítat s vysokými náklady na propagaci u nově zaváděného výrobku. České firmy proto např. využívají již zavedeného jména svých reprezentantů a propagace jejich výrobků se děje v rámci celkové propagační kampaně distributora (např. Porsche Auto v případě automobilů Škoda je oficiálním distributorem Volkswagen Group).

Stále většího významu v reklamě nabývají elektronická média a sociální sítě, a to především tehdy, je-li cílovou skupinou mladší populace.

Po obsahové stránce propagace je třeba brát zřetel na silný vliv katolické církve v Chile a určitý stupeň polooficiální cenzury (resp. autocenzury) a vyvarovat se motivů sexuálních či znevažujících právě např. církev.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Chile má dlouhodobě problémy s dodržováním ochrany duševního vlastnictví. Přestože je přidruženým členem EU, v Asociační dohodě EU-Chile není tato problematika výslovně zmíněna. V modernizované Asociační dohodě, která by měla být podepsána do konce roku 2023, již je toto téma ošřeno. Zatím však neexistuje žádný právní podklad pro žaloby pro její porušování z chilské strany a jedinou možností jsou žaloby u běžných soudů.

Chile v roce 2007 přijalo zákon upravující ochranu duševního vlastnictví. Tento zákon je sice pokrokem oproti stavu v minulosti, ale ani přesto nevyhovuje standardům zemí EU ani dalším vyspělým zemím. K velkým kritikům nedostatečné ochrany duševních práv v Chile patří vedle EU také USA.

V zásadě lze definovat dvě hlavní oblasti porušování ochrany duševního vlastnictví v Chile:

- 1 Pirátské vydávání knih, filmů a softwaru, které není dostatečně sankcionováno místními úřady. V současnosti existuje v Chile zákon, kterým se ukládá daň ze softwaru ve výši 15 %. Toto rozhodnutí kritizuje EU, která žádá úplné odstranění této daně.
- 1 Porušování patentů farmaceutického průmyslu. Zde dochází k největšímu poškození zájmů firem EU, kdy chilští výrobci kopírují patentovaný lék evropského výrobce a nechají si od Chilského institutu veřejného zdraví (ISP) povolit distribuci. ISP pouze konstatuje, že lék je zdravotně nezávadný, ale již se nezabývá tím, že může porušovat zákon o ochraně duševního vlastnictví. Přitom mnohdy pro registraci léku místní firmy použijí testy předložené evropskou firmou, která je autorem patentu, a pouze trochu upraví jeho složení a dají mu jiné jméno. Chilská strana argumentuje tím, že ISP zřídil on-line internetovou stránku, kde zveřejňuje jména všech zájemců o registraci léků i s jejich názvy. EU firmy si tak musí samy ohlídat, zda některá místní firma neporušuje patentovou ochranu a v takovém případě podat žalobu k soudu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Nejvýznamnějším zprostředkovatelem zakázek pro stát je agentura ChileCompra. Tato agentura má 16 poboček ve 13 chilských městech, nicméně jejím hlavním prostředkem komunikace se zahraničními dodavateli je webová stránka chilecompra.cl.

Prostřednictvím uvedené webové stránky se zahraniční firmy mohou bezplatně registrovat jako dodavatelé chilského státu. Agentura ChileCompra pak z registrovaných zahraničních firem vybírá ty, jejichž prezentace je nejkvalitnější a jejichž výrobky jsou nejvíce shodné s danými požadavky státních struktur. Zásadním problémem pro mnoho zahraničních firem však je skutečnost, že webová stránka je pouze ve španělštině, a tak registrace a veškeré nabídky a prezentace musí zahraniční firmy uskutečnit v tomto jazyce. To jednoznačně zvýhodňuje firmy španělské a latinskoamerické. Tento fakt by nicméně neměl být překážkou pro české podniky, protože investice do kvalitního překladu jejich prezentace nejen pro ChileCompra do španělštiny je perspektivní investicí, zvláště když zohledníme obrovský objem nákupů, který každoročně ChileCompra uskutečňuje.

Na portálu mercadopublico.cl jsou zveřejňovány licitace vypisované pro firmy zaregistrované do systému ChileCompra. Tendry soukromých firem jsou zveřejňovány většinou na webových stránkách jednotlivých podnikatelských subjektů. Zejména u velkých podniků je běžnou praxí, že nakupují jen od firem, které jsou u nich registrovány ve zvláštních dodavatelských registrech. Tyto subjekty jsou většinou následně prioritně vyzývány k účasti na korporativních licitacích.

Pro zakázky vypisované ozbrojenými silami Chile (pozemním vojskem, letectvem, námořnictvem či policií) musí být účastníci licitace předem zaregistrováni v tzv. Rejstříku dodavatelů obranného sektoru. Příslušný formulář je možné si vyžádat na „Departamento de Registro de Abastecimiento“ u jednotlivých velitelství ozbrojených sil nebo vyplnit prostřednictvím internetu na příslušné webové stránce (ejercito.cl, fach.cl, armada.cl, carabineros.cl).

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Řešení obchodních sporů se odvíjí od podmínek stanovených v kupní smlouvě. Chilská legislativa umožňuje stanovit ve smlouvě, kdo bude provádět hospodářskou arbitráž (mimosoudní řešení sporů). Většinou to bývá předem stanovený chilský advokát či smírčí komise Národní obchodní komory. V případě soudního řešení je nejlepší stanovit ve smlouvě mezinárodní soud, u něhož by se případný spor řešil. Pro obchody s evropskými zeměmi to bývá většinou Vídeňský mezinárodní soud. Pokud není stanoven, řeší se spor u příslušného soudu v Chile dle chilského práva.

Pokud je však český výrobek cenově konkurenceschopný a vývozce věnuje přípravě obchodního případu dostatečné úsilí, je potřeba zajistit se dobrou platební podmínkou. Zcela běžnou platební podmínkou je neodvolatelný akreditiv splatný na viděnou prostřednictvím chilské obchodní banky. Současná legislativa rovněž umožňuje platby předem. Jsou např. běžně používány při prvních kontaktech mezi českými vývozci, kdy je daná částka požadována jako akontace, zbytek pak splatný akreditivem nebo oproti předání dokumentů. Asjistí vývozci s úspěchem aplikují v poslední době dodavatelský úvěr až na období 120 dnů, neboť chilští dovozci jsou vždy nakloněni výhodnému financování. Velké dlužní společnosti nakupují většinu zboží formou konsignace.

Platební morálka v Chile je značně nad průměrem LA, nicméně i přesto v obchodním styku, a zvláště v případě větších zakázek a investic, je nezbytné získat odborné právní poradenství od místních kanceláří.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

K turistické cestě do Chile kratší než 90 dnů potřebují občané ČR platný cestovní pas ČR. Je vyžadována platnost pasu minimálně šest měsíců od předpokládaného data vstupu na území Chile. Úředníci pohraniční kontroly vyžadují bezvadný stav cestovního pasu. Vízová povinnost pro cesty kratší než 90 dní není zavedena.

Mezinárodní očkovací průkaz se při cestách do Chile nevyžaduje; zvláštní očkování není vzhledem k místním hygienickým a klimatickým podmínkám nutné. Zastupitelský úřad doporučuje řídit se lékařskými doporučeními: [Centrum cestovní medicíny](#).

Cizinec při vstupu na území Chile povinně vyplňuje formulář chilské Zemědělské a veterinární služby (SAG) a Státní celní služby, v němž specifikuje, zda do země dováží nějaké rostliny, čerstvé ovoce a zeleninu, maso a masné výrobky, mléko a mléčné výrobky, med a další potraviny. Na hraničních přechodech včetně mezinárodních letišť při vstupu do Chile rutinně probíhají důkladné prohlídky zavazadel (RTG, kontrola speciálně vycvičenými psy). Při porušení předpisů se cizinec vystavuje nebezpečí sankcí (vysoké pokuty a odepření vstupu do země).

Důrazně doporučujeme před cestou do Chile uzavřít kvalitní zdravotní pojištění. ČR nemá s Chile uzavřenu dohodu o bezplatném poskytování zdravotnické péče. Zdravotnická péče je v Chile v soukromých zařízeních velmi nákladná; státní zdravotnický systém má dosti nízkou kvalitu a velmi dlouhé čekací doby.

Celní předpisy opravňují turisty přivést do země bez cla předměty osobní potřeby do ceny FOB 1500 USD. Zboží komerčního určení může být dovezeno bezcelně do hodnoty FOB 1000 USD. Během vstupu do Chile je možno uskutečnit nákupy v Duty Free Shop do hodnoty 500 USD. Při dovozu zvířat je vyžadováno potvrzení o provedení všech příslušných očkovaní vydané veterinářem a další doklady dle země původu.

Povinná směna valut neexistuje, devizový trh je liberalizovaný, je možno směnit jakoukoli konvertibilní měnu. Nejvíce používanou měnou jsou americké dolary.

Ve srovnání s ostatními latinskoamerickými zeměmi je Chile poměrně bezpečnou zemí, nicméně v posledních dvou letech se bezpečnostní situace rapidně zhoršuje. Doporučujeme proto zachovávat zvýšenou obezřetnost. Doporučujeme uložit si cestovní pas a cennosti na bezpečné místo (nikdy nenechávat v zaparkovaném autě) a mít u sebe pouze kopii stránky pasu s osobními údaji.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pro pobyt v Chile delší než 90 dnů, včetně účelu zaměstnání, je držitel cestovního pasu ČR povinen obstarat si příslušné povolení, což je od 12. 2. 2022 možné jediné online prostřednictvím webových stránek chilské [Národní migrační služby](#) a veškeré požadované náležitosti předložit v digitální podobě. Doklady vydané v ČR musí být opatřeny apostilní doložkou s překladem. Více informací k podmínkám povolení či změně účelu pobytu v Chile na dobu více než 90 dnů lze dohledat na webu [Národní migrační služby](#).

Žádost podávanou v Chile vyřizuje chilské ministerstvo vnitra (Ministerio del Interior), resp. jeho odbor pro cizinecké záležitosti a migraci (Departamento de Extranjería y Migración), informace v angličtině a ve španělštině. Další informace najdete na stránkách [Ministerstva vnitra](#).

Dle informací poskytnutých chilským velvyslanectvím v Praze je třeba při podání žádosti o dlouhodobé vízum předložit následující doklady:

- 1 Vyplněný formulář
- 1 Platný cestovní pas
- 1 Výpis z trestního rejstříku
- 1 1 fotografii v digitální podobě
- 1 Doklad o akademickém titulu (pokud je to nutné)
- 1 Životopis, v němž je potřeba uvést zkušenost v oboru, ve kterém bude uchazeč pracovat v Chile Pracovní smlouvu platnou po dobu delší než 1 rok, která musí obsahovat:
 - 1 Minimální plat, který musí být vyšší než minimální mzda v Chile, tj. 400 000 CLP
 - 1 Závazek zaměstnavatele, že uhradí letenky zpět z Chile do ČR pro zaměstnance i jeho rodinu
 - 1 Závazek úhrady zdravotního a sociálního pojištění

Dle informace z téhož zdroje se žádost o vízum podává online; žadatel se musí registrovat na stránce [Ministerstva vnitra](#) a všechny náležitosti předložit v digitální podobě. Doklady vydané českými úřady musí mít ověření apostilní doložkou.

Přihlašovací povinnost platí při pobytu v Chile delším než 90 dnů platí pouze v případě, že toto povolení bylo vydáno/orazítkováno chilským konzulátem anebo v případě, že povolení bylo vydáno/orazítkováno Národní migrační službou v období před 12. 2. 2022, kdy vstoupil v platnost nový cizinecký zákon (Ley de Migración y Extranjería). Přihlašovací povinnost se v takovém případě týká „všech cizinců starších 18 let, s výjimkou turistů a cizinců pobývajících v Chile z oficiálních důvodů“. Cizinci jsou povinni se do 30 dní od data překročení chilské hranice online registrovat na webových stránkách [Policía de Investigaciones de Chile](#) do speciálního policejního registru, a nechat si vystavit tzv. [Osvědčení o registraci prvního víza](#) (Certificado de registro de Primera Visa). Povolení k pobytu v Chile nad 90 dnů vydané Národní migrační službou po 12. 2. 2022 přihlašovací povinnosti nepodléhá.

Poté je nutno se hlásit u Služby pro evidenci a identifikaci osob (Servicio de Registro Civil e Identificación), která vystaví cizinci chilský identifikační doklad, a to do tří týdnů od předem elektronicky sjednané schůzky. Nesplnění této povinnosti má vážné následky: cizincům není povolen odjezd ze země, jsou jim zabaveny pasy a poté jsou vystaveni několik dní trvající úřední proceduře, v jejímž závěru je jim vyměřena pokuta (v přepočtu řádově stovky až tisíce korun).

Důležité : Pro vstup a pobyt na území Chile musejí občané ČR splňovat podmínky stanovené chilskými zákony. Ke sdělování aktuálních podmínek vstupu a pobytu na území Chile je oprávněno chilské velvyslanectví v Praze. Výše uvedené informace jsou určeny pouze k základnímu přehledu.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější veletrhy a výstavy v Chile v roce 2023 a 2024

- 1 EXPOMIN 2023
- 1 Veletrh inovací pro těžební průmysl a energetiku
- 1 24.-27. dubna 2023 – Espacio Riesco, Santiago

- 1 FIDAE 2024
- 1 Veletrh pro letecký a obranný průmysl
- 1 9.-14. dubna 2024 - Santiago

- 1 EXPO HOSPITAL 2023
- 1 Veletrh technologií pro zdravotnictví
- 1 12.-14. září 2023 – Convention & Event Center, Santiago

- 1 EDIFICA 2024
- 1 Veletrh stavebnictví
- 1 2024 - Parque Fisa, Santiago

- 1 EXPO ANDES 2023
- 1 Veletrh horské techniky
- 1 říjen 2023 – Santiago

- 1 FRUITTRADE 2023
- 1 Veletrh producentů ovoce a zeleniny
- 1 říjen 2023 – Santiago

- 1 SEGURIDAD EXPO 2023
- 1 Veletrh bezpečnosti 5.-7. října 2023 – Parque Fisa, Santiago

- 1 EXPONAVAL 2023
- 1 Latinskoamerický veletrh a kongres námořnictva
- 1 prosinec 2023 – Valparaíso

Nejvýznamnějšími veletrhy v Chile s dopadem na celý region LA jsou FIDAE a EXPOMIN, konané vždy jednou za dva roky.

FIDAE: Letecká a kosmická technika a technologie, pozemní zajištění leteckého provozu, obranný a bezpečnostní průmysl. FIDAE se po koronavirové odmlce konalo od 5. do 10. dubna 2022. Příští FIDAE by se mělo konat 9.-14. dubna 2024.

EXPOMIN: Těžební a důlní technika, technologie a služby, těžba a související zpracování nerostů, energetika, bezpečnost práce, životní prostředí. EXPOMIN alternuje s veletrhem EXPONOR se stejným zaměřením (EXPOMIN lichý rok, EXPONOR sudý rok). Příští veletrh EXPONOR se bude konat 3.-6. června 2024.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Santiago de Chile

- 1 Adresa: Av. El Golf 254, Las Condes, Santiago de Chile
- 1 Telefon: +56
- 1 Nouzová linka: +56 9 9917 2724
- 1 E-mail ZÚ: santiago@embassy.mzv.cz
- 1 E-mail ekonomický úsek: commerce_santiago@mzv.cz
- 1 E-mail konzulární úsek: consulate_santiago@mzv.cz
- 1 Web: www.mzv.cz/santiago
- 1 Vedoucí úřadu: velvyslanec Ing. Pavel Bechný
- 1 Diplomatická působnost: diplomatická a konzulární pro Chilskou republiku a Mnohonárodní stát Bolívie
- 1 Časový posun:
 - 1 -5 hod v době letního času v ČR (letního v Chile 27. 3.-14. 5., 14. 8.-29. 10.)
 - 1 -6 hod v době letního času v ČR (zimního v Chile 15. 5.- 13. 8.)
 - 1 -4 hod v době zimního času v ČR (letního v Chile od 30. 10.)
- 1 Provozní hodiny úřadu: Pondělí-čtvrtek 08:00 – 16:30 Pátek 08:00 – 14:30
- 1 Úřední hodiny pro veřejnost: pondělí, středa a pátek 09:00–12:00

CzechTrade

V roce 2014 byla v Santiagu de Chile založena nová pobočka CzechTrade, vedoucím zahraniční kanceláře je Ing. Jiří Jílek.

- 1 Adresa: Av. El Golf 254, Las Condes, Santiago de Chile
- 1 Telefon: +56 9 9353 2180
- 1 E-mail: jiri.jilek@czechtrade.cz
- 1 Web: www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/amerika/chile
- 1 Provozní hodiny CzechTrade: Pondělí – čtvrtek 08:00–16:30 Pátek 08:00–14:30

Česká centra, CzechInvest ani CzechTourism nejsou v Santiagu de Chile zastoupena. Regionální kancelář CzechTourism s působností pro Chile sídlí v Mexico City.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 První lékařská pomoc (Ambulancia) – 131
- 1 Hasiči (Bomberos) – 132
- 1 Policie (Carabineros) – 133
- 1 Kriminální policie (Policía de Investigaciones) – 134
- 1 Pomoc drogově závislým (Fonodrogas) – 135
- 1 Služba námořní záchranné pomoci (SBRM) – 137
- 1 Služba letecké záchranné pomoci (SAR) – 138
- 1 Ohlašovna lesních požárů (Incendios Forestales) – 130

Doporučené nemocnice v Santiagu:

- 1 Clínica Alemana: +56 2 2210 1111, <https://www.clinicaalemana.cl/>
- 1 Clínica Santa María: +56 2 2913 0000, <https://www.clinicasantamaria.cl/>

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 www.gob.cl/instituciones – Přehled kontaktů na ministerstva a ostatní státní orgány
- 1 www.camara.cl/ - Poslanecká sněmovna
- 1 www.senado.cl/ - Senát
- 1 www.bcentral.cl – Centrální Banka
- 1 www.pjud.cl/ - Portál justice
- 1 www.sii.cl – Daňová správa
- 1 www.aduana.cl - Celní správa
- 1 serviciomigraciones.cl - Migrační správa
- 1 www.contraloria.cl - Nejvyšší kontrolní úřad
- 1 www.fiscaliadechile.cl - Nejvyšší státní zastupitelství
- 1 www.sag.gob.cl - Státní veterinární správa
- 1 www.ine.cl – Statistický úřad
- 1 www.mercadopublico.cl – Nabídka veřejných zakázek
- 1 www.chilecompra.cl – Zprostředkovatel veřejných zakázek
- 1 www.cmfchile.cl – Regulátor finančního trhu
- 1 www.cnc.cl – Národní komora pro obchod, služby a turistiku
- 1 www.ccs.cl – Santiagská obchodní komora
- 1 www.sofofa.cl – Společnost pro podporu průmyslové výroby
- 1 www.sonami.cl – Svaz těžebních společností
- 1 www.codelco.cl - Národní těžební společnost
- 1 www.asexma.cl – Svaz exportérů
- 1 www.corfo.cl – Agentura na podporu hospodářského rozvoje
- 1 www.investchile.gob.cl – Státní agentura na podporu investic InvestChile
- 1 www.pdichile.cl - Kriminální policie
- 1 www.carabineros.cl - Policie
- 1 www.ejercito.cl - Armáda
- 1 www.fach.mil.cl - Letectvo
- 1 www.dgac.gob.cl - Ředitelství civilního letectva
- 1 senapred.cl - Národní úřad pro prevenci katastrof
- 1 www.conaf.cl - Lesní správa
- 1 www.meteochile.cl - Státní meteorologický ústav
- 1 www.prochile.gob.cl - Státní agentura na podporu vývozu ProChile
- 1 www.chile.travel - Turistické informace o Chile

Evropská unie (EU) je v Chile zastoupena delegací:

- 1 Adresa: Av. Apoquindo 2929, piso 15, Las Condes, 7550246 Santiago
- 1 Telefon: +56 2 2428 6800
- 1 E-mail: delegation-chile@eeas.europa.eu
- 1 E-mail Ekonomický úsek: DELEGATION-CHILE-ECCO@eeas.europa.eu
- 1 Web: https://www.eeas.europa.eu/delegations/chile_en?s=192